

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้แนวทางแบบจำลอง ชิปปี้ (CIPP Model) เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ อาจารย์ ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 4 และผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและผลผลิตของหลักสูตรดังนี้

- 3.1.2.1 อาจารย์ผู้สอน จำนวน 15 คน
- 3.1.2.2 ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2539 แผน ก
จำนวน 12 คน
- 3.1.2.3 ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2539 แผน ข
จำนวน 21 คน

3.1.2.4 นักศึกษา ปีที่ 4 แผน ก ประจำปีการศึกษา 2539 จำนวน 26 คน

3.1.2.5 นักศึกษา ปีที่ 4 แผน ข ประจำปีการศึกษา 2539 จำนวน 25 คน

3.1.2.6 ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก จำนวน 7 คน

3.1.2.7 ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข จำนวน 14 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 120 คน

3.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.1 การดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับอาจารย์และนักศึกษาดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศึกษาเอกสารทางด้านหลักสูตร รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวคิดและหาทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อรับข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ความตรงในเนื้อหา (Content Validity)

4.2 ความตรงในด้านโครงสร้าง (Construct Validity)

4.3 รูปแบบของแบบสอบถาม (Format)

4.4 ความเหมาะสมด้านภาษา (Wording)

4.5 ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง

4.6 ความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบ

5. นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบสอบถามร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้แบบสอบถามมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับ นักศึกษาและอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 41 ชุด ซึ่งประกอบด้วย นักศึกษาจำนวน 40 คน และอาจารย์ 11 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย และนำข้อมูล ที่ได้มาคำนวณหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88

7. นำแบบสอบถามมาตรวจแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วนำไป ใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2.2 การดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา และ ผู้สำเร็จการศึกษาดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศึกษาเอกสารทางด้านหลักสูตร รวมทั้งงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวคิดและหาทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็น แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อรับข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แบบสอบถามด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ความตรงในเนื้อหา (Content Validity)

4.2 ความตรงในด้านโครงสร้าง (Construct Validity)

4.3 รูปแบบของแบบสอบถาม (Format)

4.4 ความเหมาะสมด้านภาษา (Wording)

4.5 ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง

4.6 ความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบ

5. นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบสอบถามร่วมกับอาจารย์ ที่ปรึกษา เพื่อให้แบบสอบถามมีประสิทธิภานดียิ่งขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นสูง

และสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2540 ผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2539 มี 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบคำตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน
5. กระบวนการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์และผู้บริหารของมหาวิทยาลัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบคำตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. ผลผลิตของหลักสูตร

1.1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

1.2 การนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้

แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าใช้อัตราส่วนประมาณค่าดังนี้คือ

4 หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด

3 หมายความว่า เหมาะสมมาก

2 หมายความว่า เหมาะสมน้อย

1 หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการดังนี้

3.4.1 ขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือไปยัง วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.4.2 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงอาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาจากภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา

3.4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเองและ
ส่งทางไปรษณีย์

3.4.4 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา
เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น

3.4.5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 1-15 กันยายน 2540

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percent)

3.5.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตร ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่าทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

นำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) มาเปรียบเทียบกับโดยถือเกณฑ์ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2534)

ตั้งแต่ 3.50-4.00 หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด

ตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายความว่า เหมาะสมมาก

ตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายความว่า เหมาะสมน้อย

ตั้งแต่ 1.49 ลงมา หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3.5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์กับผู้บริหารระดับสูงสำเร็จการศึกษา
ด้านผลผลิตของหลักสูตร โดยทดสอบด้วยค่าที (t-test)

3.5.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษาต่อหลักสูตร
โดยทดสอบด้วยค่าที (t-test)

สถิติใช้ในการวิจัย

1. ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาช (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2528)

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ความเที่ยงของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อแบบสอบถาม

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Variance of a Single Item)

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. ค่าร้อยละ (Percent) โดยใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

$$\text{สูตร} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times 100$$

3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) โดยใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

$$\text{สูตร} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน ผู้ให้ข้อมูล

4. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

$$\text{สูตร} = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N} \right]^2}$$

เมื่อ $\sum fx^2$ แทน ผลรวมของคะแนนดับยกกำลังสอง
 $\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนดับทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อหลักสูตร ใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S^2}{N_1} + \frac{S^2}{N_2}}}$$

เมื่อ X_1, X_2 = คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จ
การศึกษา

S_1^2, S_2^2 = ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1, และ
กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

N_1, N_2 = แทนค่าจำนวนนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา กลุ่มที่ 1, 2
ตามลำดับ